

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L.R.K. DARBINIKŲ SĄJUNGOS

12

Bellshill, 25 d. KOVO 1933 m.

PAMALDOS BUS

Mossblown, 25 kovo, šeštadienį, 5 val. vak. išpažintis;

Cumnock, 26 kovo, sekmadienį, 8 val. ryto išpažintis;

Mossend, 29 kovo, trečiadienį, 6 val. vak. Kryžiaus Keliai.

Rimta padėtis Europoje

Anglų laikraščiai plačiai svarsto rimtą padėtį Europoj.

„Daily Herald“ komentuoja pranešimus iš kelių Europos sostinių, tarp kurių miami ir žinią iš Varšuvos, kurioje tvirtinama, kad dabar Lenkijoje turi būti laukiama nacionalsocialistų lenkų koridoriaus puolimo. Toliau laikraštis komentuoja telegramą iš Belgrado, kuria ten laukiama, kad ši pavasirį prasidės sunkumų, kurių pradžia bus sukilimas Albanijoje. Šiam sukilimui prasidėjus, turėsianti įsikisti Italija ir pasiųsti savo kariuomenės. Komentuodamas šias žinias įrodančias neramų už Europoj, laikraštis pažymi, kad rimtų nesusipratimų židiniais Europoj esą Dancigas, Airijos jūra, Balkanai, karo skolos ir ginklavimosi problema. Šios neišspręstos problemos kiekvieną momentą galinčios išvesti pasaulį iš pusiausvyros. Laikraštis priima išvadą, kad anglai turį atsakyti nuo savo vilkinimo ir svyravimo tai į vieną, tai į kitą politikos pusę.

„Daily Express“ taip pat nurodo įtemptus santykius tarp Europos valstybių. Laikraštis pažymi, kad Macdonaldas, viešėdamas Paryžiuje, nieko nepažadėjęs, kas galėtų prancuzams leisti manyti, jog Anglija juos paremsianti prieš Vokietiją. Toliau nurodoma, kad lenkai siunčia kariuomenės į koridorij, kuri stipriną lėktuvų ir tankų sandėliais. Laikraštis pabrėžia, kad, savaimė aišku, anglų politikai Lenkijos užpuolimą nelaikytų lygiu Prancuzijos užpuolimui iš Vokietijos pusės.

„News Chronicle“ pabrėžia įtemptą nuotaką Strassburge. Laikraštis laiko reikalinga, kad plačioji visuomenė būtų painformuota apie Paryžiuje įvykusių anglų prancuzų derybų turinį. Be to, jo nuomone, nusiginklavimo konferencija turėtų būti trims mėnesiams pertraukta.

Ir kiti laikraščiai savo žiniuose ir komentaruose nurodo, kokį psichoza sukėlė Europos valstybėse alarmuojančios žinios iš Vokietijos.

Popieriaus fabrike vėl nelaimė.

Kovo mėnesio 3 dieną Petrašiūnų popieriaus fabrike įvyko vėl nelaimė—vienam darbininkui sulaužė ranką. Nekentėjęs nuvežtas į ligoninę gydytis. Šios, antrosios, nelaimės priežastys tam tikrų įstaigų tiriamos.

Savotiški prasiimanymai.

Vilniaus lenkų endekų laikraštis „Dz. W.“ neiškenčia retkarčiais neaprašęs įvairių prasiimanymų apie Lietuvą arba Vilniaus lietuvius. Šiomis dienomis tas laikraštis atspausdino žinią, esą nepriklausomoje Lietuvoje visas administracinis palinijis busias apgyvendinamas lietuvių kolonistų. Esą nuo šių metų gegužės mėnesio lietuvių vyriausybė duosianti apie 1000-čiui lietuvių žemių prie lenkų linijos. Laikraštis rašo: „Šių metų vasarą Ukmergės, Šiaulių, Alytaus ir kaimyniniuose pasienio apskrityse turį būti apgyvendinta 1000 lietuvių kolonistų“.

Galia, kad to laikraščio redakcija net Lietuvos žemėlapiu gerai nežino, nes Šiaulių apskritį mano esanti lenkų pasieny.

Į tai mums tenka tik tiek atsakyti, kad savų žemių niekas nekolonizuoja. Lietuviai gyvena netik lenkų administracijos palinij, bet dar toli toli ir už tos linijos.

Be to, tam laikraščiui, matyti, labai nepatinka tas faktas, kad Vilniaus lietuvių gimnazija įsigijo savo nuosavius namus. Jis dabar ir rašo, kad Vilniaus lietuviai vedą derybas ir perka įvairius Vilniuje ir provincijoje esančius namus. Tam savo darbui esą Vilniaus lietuviai gavę apie 300 tukstančių zlotų iš... žinoma, kaip visuomet tokiuo atveju, iš Kauno.

Tokias provokacijas, aišku, gali rašyti tik toks laikraštis, kokiuo yra „Dz. W.“

Kiniečiai fronte pradeda atsigrębti.

Pekinas Kovo 15 d. po aršios kovos kiniečių kariuomenė atsiėmė iš japonų Hufengkau miestą ties didžiąja kiniečių siena. Per kovą 500 japonų buvo paimti į nelaisvę. Kiniečiams teko daug japonų ginklų ir amunicijos, tarp jų 14 patrankų. Hufengkau yra svarbi vieta susisiekimui tarp siaurės Kinijos ir Džeholo. Po pralaimėtos kovos japonai traukia čia daug savo kariuomenės. Kiniečiai taip pat koncentruoja savo kariuomenę. Į Pekiną atvyko 4 kiniečių vyriausybės divizijos. Laukiama dar dviejų. Karo veiksmams vadovauja maršalas Čangkaisekas.

Į Pekiną vėl atvyko kiniečių užsienių reikalų ministris Lovekau. Jis priėmė svetimų valstybių diplomatus. Jis pareiškė spaudos atstovams, kad tarp kiniečių ir japonų nevadamos jokios derybės ir kad Kinija griežtai prisilaiko Tautų Sąjungos nutarimų ir sutarčių.

Vilkaviškiai šelpia vargūmenę.

Vilkaviškis. Komiteto išleistas į visuomenę atsisaukimas rado nuoširdų atbalsį. Piniginės aukos jau sudaro apie 2,000 litų.

Dauguma mėsininkų pasižadėjo duoti ir jau duoda nuo 10 iki 12 klg. mėsos, kas pinigais sudarytų taip pat apie 1,000 litų. Dauguma kepyklų pasižadėjo ir savo pasižadėjimus jau vykdo dovanai kepdamos iš k-to pristatytų miltų duoną. Rubais daugiausia aukojo vietos pulkas ir Vilbaviškio prekybininkas—manufakturistas J. Gelgota. Tik iš kaimų kaip buvo tikėtasi tuo tarpu k-tas dar nieko nėra sulaukęs.

Dabar k-tas jau šelpia 236 šeimas, viso 437 asmenis. Per savaitę vienam asmeniui duodama, 2 g. duonos, 700 gr. mėsos, 200 gr. cukraus ir 500 gr. kruopų. Šelpimas pradėtas nuo vasario 20—25 d., kurį manoma tęsti maždaug 2 mėnesius, ar kiek ilgiau.

„Aušros“ 50 metų sukaktis.

Kovo 5 d. suėjo 50 metų, kai Prūsų Lietuvoje pasirodė pirmasis „Aušros“ numeris. Tą brangią visam kraštui ir Lietuvos atgimimui turėjusį nepaprastą reikšmę įvykį tinkamai paminėti taisosi universitetas, kai kurios literatų draugijos. Minimas jis bus ir spaudoje.

M. Grigonio sukaktis M. Grigoniui kovo 4 d. suėjo 25 pedagoginio darbo metai. Pedagogų darbą jam teko dirbti dar rusų laikais „Saulės“ ir k. pradžios mokyklose, paskum „Žiburio“ progimnazijoje, valdžios gimnazijose ir galop einant Rozalimo vid. mokyklos direktoriaus pareigas. Dabar jis gydomi A. Panemunės džiovininkų sapatorijoj.

M. Grigonis turi parašęs arba išvertęs apie 25 vertingesnius veikalus, daugiausia iš pedagogijos srities, nes jaunimą yra labai pamėgęs. Tarp pedagogų žinomas, kaip tolerantas ir nesiaurų pažiūrų žmogus.

Laivo katastrofos byla Klaipėdoj.

Klaipėdoj teismas nagrinėjo praeitais metais įvykusios tarp garlaivio „Planetos“ ir motorlaivio „Pirat“ byla. Praeitų metų rugpjūčio 14 d. garlaivis „Planeta“, grįždamas iš Juodkrantės, susidūrė su „Piratu“. Per katastrofą nuskendo 3 žmonės. „Planetos“ kapitonui, jurbarkiečiui Šulciui, buvo iškelta byla. Teismas, remdamasis ludininkų ir ekspertų nurodymais Šulcų pripažino kaltą ir nubaudė vieniems metams kalėjimo. E

Nepaprastas angliakasis

Katovicai, 111, 18 Elta, Klimontovo anglies kasyklos savininkams paskelbus, kad uždarys kasyklą angliakasiai paskelbė nepaprastą treiką. Keli šimtai jų pasiliko kasyklos gilumoj, bet nedirba. Trečiadienį jų šeimos dar buvo jiems pristatiusios maisto, bet po to jie atsisakė priimti daugiau maisto ir ketina badauti, kol negaus garantijos, kad kasykla paliks atidaryta.

„Aš negaliu tylėti“.

(Jauniausios Leono Tolstojaus dukters laiškas)

Jauniausioji grafo Leono Tolstojaus dukterė. Aleksandra, kuri buvo jo myliausias vaikas ir daug prisidėjo prie jo mokslo, parašė į Londono „Morning Post“ tokį laišką.

„Kai mano tėvas, Leonas Tolstojus, 1908 metais sužinojo apie ketinimą sušaudyti 20 revoliucininkų, kovojusių prieš caro valdžią, tai, kaip tiesioginė to išdava, spaudoj pasirodė jo straipsnis „Aš negaliu tylėti“ Rusų tauta priėmė jo kūrį bendram protestui prieš žudytojus.

Šiandien, 1933 metais, kai žiaurės Kaukaze eina baisios žudynės, kai tukstančiai gyventojų sušaudomi ir kas dien ištremiami ir kai mano tėvo jau nebėra protestuoti, tai laikau aš savo pareiga pakelti silpną balsą prieš tuos žudymus.

Jau dvylika metų dirbu Sovietų Rusijoje ir mėginu tautai savo tėvo mokslo dvasioje tarnauti. Teroras eina prieš mano pačios akis, bet pasaulis tyli. Milijonai žmonių ištremiami miršta kalėjimuose, žiaurės Rusijoje darbo stovyklose. Tukstančiai vėl išžudomi. Bolševikai pradėjo su persekiojimais tikinčiųjų gyventojų, kunigų, mokslininkų, profesorių. Dabar jau atėjo eilė darbininkų klasei, ukininkams, o pasaulis vis pasilieka tylus.

Jau penkiolika metų kenčia rusų tauta vergijoj ir alky. Bolševikų valdžia apvogė tautą išvogė jos duoną, jos maistą atėmė ir eksportavo į užsienį. Sovietai naudoja pinigus ne tik mašinoms pirkti, bet ir jų įtemptai propagandai. Kai ukininkai protestuoja apdirbti laukus, esti baudžiami, dažniausiai sušaudomi.

Rusų tauta jau nebegali ilgiau to kęsti. Šen ir ten pasirodo maištai. Su mirtimi vienuose bėga burių alkanų ukininkų iš Ukrainos, iš krašto, kuris ankščiau buvo pasaulio javų aruodas.

Kokį atsakymą Sovietų valdžia duoda į tai? Jie išleidžia dekretą, ištremia trečdalį Maskvos gyventojų iš miesto, pergal sukilstančius ukininkus šoviniiais ir dujomis. Nuo Jono Žiauriojo laikų Rusija tokio teroro nėra mačiusi.

Dabar, kai Kubanės krašto gyventojai pakėlė protestą, Sovietų valdžia ėmėsi prieš juos baisaus keršto. Visos šeimos buvo išžudytos. Iš viso 45,000 žmonių, moteris ir vaikai išvaryti į Sibirą į darbo stovyklas, kur jie laukia tikros mirties.

Ar galima, kad pasaulis ir dabar pasiliktu tylus? Ar galima, kad valstybių valdžios dar toliau prekybos sutartis su bolševikais žudytojais sudarinėtų, jei tuo būdu bolševikų valdžią dar daugiau stiprina ir patys save raudonina? Ar gali Tautų Sąjunga dar toliau taikos ir nusiginklavimo klausimus su atstovais tos valdžios aptarti, kurios pagrindinis veikimas yra teroras?

Ar gali tokie idealistai, kaip R. Rollandas, kurie yra uoliai persiėmę mokslu didžiųjų mūsų laikų pacifistų, kaip Gandi, Tolstojus, arba rašytojai kaip Henry Barbusse, Bernard Shaw ir kiti, dar labiau pagyrimo dainas apie socialistišką rojų dainuoja? Ar jie visai nesupranta, kad veikdami kartu su Sovietais, yra atsakę už savo dūbus. Jie atsakingi už išplėtiną bolševikišką bacilą, to antkryčio, kuris pasauliui pražutimi ir cunakinimu graso.

Ar tai galima kad žmonės leistųsi įtikinami

jog mažos grupės baisi diktatura, kurios tikslas kultūrą, religiją ir pasaulio moralę sunaikinti, yra socializmas?

Kas galėtų pakelti balsą „Aš negaliu toliau tylėti!“? Kur mokytojai, mėsos, ištikimybės, broliškumo? Kur pasidėjo jūsų garbingieji, jūsų ištikimi socijalistai, pacifistai, rašytojai, visuomenės darbininkai? Kodėl tylite? Jūs neturite reikalingų žinių, liudininkų arba liudininkų, asmenų ar statistikos. Argi negirdite pagalbos šauksmo? Arba gali būti jūs dar tikite, kad žmogaus laimė gali būti pasiekta žudymais, prievarta ir vergove?

Tą šauksmą kreipiu ne į tuos, kurių simpatijos bolševikams nupirkto pinigais, kai rusų tautai tenka būti apvogtai, aš kreipiuos į tuos visus, kurie dar žmoniškoj visuomenėj gyvena, į tikinčiuosius žmones, į socialistus, rašytojus, visuomenės darbuotojus, į motinus ir moteris. Atidarykite savo akis! Susijunkite bendram protestui prieš kankinimą apie 160 milijonų beginklės rusų tautos!

„R.“

Nusižudė artistė.

Kovo 12 dieną Londone iš savo buto pro langą iššoko 26 m. vokiečių artistė pilė Ahlers ir vėliau ligoninėje mirė. Iš pradžių manyta, kad tai tik nelaimingas atsitikimas, kad artistė bemiegodama vaikščiodama pro langą iškrito. Vėliau ištirta, kad ji buvusi kiek nenormali. Mažai tevalgydavusi, o daug gerdavusi šampano; teatre per pertraukas gerdavusi ir brandę. Be to ji turėjusi iš Vokietijos atsivežusi ir nuodingų vaistų. Nelaimės dieną visą skrynute nuodų (drugų) ištuštėjusi. Tai buvo graži ir gabi artistė, ir už tai daugumos gerbiama.

Artistų gyvenimas labai pavojingas. Jie per daug gyvenime tuštybėmis užimti. Juos apsvaigina dykaduoniai, nesigailėdami jiems pagirų. Tik stiprios valios, nenustoję tikėjimo, artistai tegali išsilaikyti doros kelyje. O tokių, prisiminant artistų lengvą gyvenimą ir pasitikėjimą savo gabumais, nedaug teatsiranda.

Skundžia lenkus Tautų Sąjungai.

Ukrainiečių atstovė Varšuvos Seime, Rudnicka pasiuntė skundą prieš lenkų vyriausybės žiaurumus su ukrainiečiais kalniniais Skundo turinys Tautų Sąjungoje laikomas paslaptyste iki jos pilnaities susirinkimui. Jei tikėti pranešimams, lenkų policija elgiasi su ukrainiečiais kuo žiauriausiai. Vienas ukrainietis ukininkas, kaltintas lenkų nušovęs, o paskui teisino išteisintas, buvo laikomas 24 valandas kalėjime, kame jis muštas lazdomis, vanduo jam į nosį pilta ir įvairiais būdais kankintas, jog nelaimingasis visam amžiniui sužalotas. Kitas ukrainietis iki šiomės netekimui plaktas per galvą ir kojas. Jis prašėsi kunigo, bet lenkai atsisakė jį pakviesti, tegu, sako, miršta ir be jo.

Daug ko stebėtis iš tokio lenkų elgesio su ukrainiečiais netenka, nes jie negeriau ir su lietuviais Vilniaus krašte elgiasi.

Nudūrė kunigą.

Trapauto mieste, Meksijoje, vienas fanatikas bedievis nudūrė prie altoriaus vakarines pamaldas belaikant kun. Martiną Lamerą. Įpykę parapijonių tiek smarkiai piktadarį sukalė, jog jis nuo to neužilgo ir mirė.

Mirstančioji Amerikos spauda.

Vienam Amerikos žurnale atspausdintas idomus straipsnis apie Amerikos spaudos neanglų kalba likimą. Visuose didesniuose Jungtinių Valstybių centruose ejo vokiški, itališki, žydiški, lietuviški, lenkiški, rusiški, graikiški, ispaniški, airiški, vengriški, čekiški, laikraščiai. Kiti mažiukai lapeliai, kiti didžiuliai, puikiai moderniškai tvarkomi leidiniai.

Atvykęs New Yoran europietis iš laikraščių kioskų galėjo orientuotis, kokios tautybės žmonių gyvenamaj mieste daly jis randasi.

Seniau ne anglų kalba laikraščiai buvo labai reikalingi. Šimtai tukstančių emigrantų kasmet suplusdavo į Jungtines valstybes, nemokėdami nė žodžio angliškai, spietėsi vienas prie kito, kur tautines kolonijas.

Dabar neangliškai spaudai Amerikoje atėina galas. Dideli laikraščiai virsta mažutkais lapeliais. Pernai metų gale užsidarė didelis New Yorko vokiečių laikraštis „Volks Zeitung“. Tuo po to mirė vokiečių laikraštis „Herold“. Seniausias New Yorko dienraštis gyvenęs apie 100 metų, „Courier“ virto savaitiniu. Ėjusis Buffalo mieste didelis lenkų dienraštis, taip pat užsidarė. Tokio pat likimo sulaukė daugelis žydų, italų, graikų, airių ir kt. laikraščių.

Vyrausia neangliška kalba leidžiamų laikraščių nykimo priežastis— 1924 metais išleistas imigracijos įstatymas. Krizis tą nykimo procesą pagreitino. Iki 1924 m. į J. Valstybes įvažiavo 1,218,000 imigrantų, 1930 m. apie 90,000, o 1931 m. vos tik 35,000.

Emigrantų vaikai asimiliavosi ir skaito tik angliškai. Senieji miršta. Tiesa, dabar Amerikoje priskaitoma apie 40 mil. emigrantų, bet iš jų 14 mil. tėvų ir 26 mil. vaikų, jau suvirtų dėdės Samo katile.

Lietuviškieji Amerikos laikraščiai laikosi, kiti ir gana stipriai. Bet apie jų augimą kalbėti jau netenka. Pradės kirsti ir juos bendra visiems įvažiavėjams liga.

„L. A.“

Pasmerktas mirti žudytas o vistik gyvas.

Estijos teisingumo organai niekaip negali sugalvoti, kaip pasiegti su vienu žmogžudžiu, kuris buvo pasmerktas mirti, bet išliko gyvas, hors mirties bausmė jam buvo vykdoma.

Mat, Estijos įstatymai leidžia pasmerktajam pačiam pasirinkti bausmės vykdymo formą. Žmogžudys, apie kurį čia kalbama, nepanorėjo nei būti sušaudytas nei pakartas o pasirinko nuodus. Pasmerktajam buvo duota didelė nuodų porcija kurios pakaktų žmogų nžmušti.

Tečiau žmogžudžio buta labai stipraus. Jis nemirė, o tik sunkiai susirgo ir po kelių savaičių pasveiko ir vėl pasodintas į Tallino kalėjimą. Kadangi įstatymai draudžia vykdyti mirties bausmę du kartus tai ir teks pasinerkti jį mirtimi laikyti kalėjime iki gyvos galvos.

Blogėja britų—rusų santikiai.

Jau pereitame mūsų laikraščio numeryje minėjome kad bolševikų valdžiai Maskvoje suėmė šešius anglus ir burį savųjų kaltinamų norėjusių ardyti ruų pramonę. Du anglai iš kalėjimo paleisti, bet jiemsdviejim užginta iš Maskvos išvažiuoti. Dėlei to įvykio pablogėjo santikiai tarp Sovietų Rusijos ir Britanijos. Sumanymas sudaryti tarp tų dviejų valstybių

Įvairios Žinios.

į prekybos sutartį atidėtas neribotam

Kaltinamieji bus teisiami viešai, bet cijaus anglų advokato kaltinamiesiems ti nebusią įsileista. Taipogi britų ambasoriui Maskvoje neleista su kalniais pasityti.

aded a Rooseveltu pasitikėti.

Amerikos padorieji piliečiai pradeda tėti, kad naujasis demokratų prezidentas tinkamiausias vadas šiais sunkiais lai-

Senatas nutarė taupyti valstybės lėšas, usiant valdininkams algas, panaikinant urias nešutinais reikalingas įstaigas. Tokiu prezidentas Rooseveltas mano sutaupyti 500 milijonų dolerių. Be to jau perėjo nose parlamento Rumuose įstatymas, ias gaminti nestiprų alų. Ant bačkutės akcyzės busią uždėta 5 doleriai. Iš to larys valstybei įplaukų apie 150 mili-

dolerių. Apie 2000 laikinai užsidariusių bankų el atsidarė. Žmonės vėl pradėjo į ban- tėti piningus. Bankai dabar bus stropiai ios kontroliuojami.

Penas už mylą.

telurios žymiausios Britanijos geležiu- kompanijos nutarė nuo 1 gegužės įvesti adinamus „vasarinius“ bilietus. Jie bus arp žymesnių miestų ar kurortų/resorts) nos čielu trečdaliu mažiau t. y. 1d. už kaip prieš karą buvo. Tokie bilietai bus ami tik su sugryžimu (returns) ir galios enesį, galima bus gryžti bile dieną. Iš- ni bus tik tik nuo pradžios gegužės o iki pabaigai rugsėjo. Kaip pavyzdį ime, jog bilietas trečios klasės iš Glas- Londoną kaštuoja £5 0-6, o vasaros aka tuos tik £3-7-0. Tai neličia kitų intų važinėjimui, kaip, duokime, spei- akursijos ir tt.

emaitukis įkliuvo.

liuose, Žemaitijoje, veikė prekybos e, daugiausia socialistų liaudininkų. Žemaitukis. Dabar pasirodė, kad tos es knygos suklastuotos. Buvo suare- eletas žymių bendrovės vedėjų, kaip iesto burmistras Gudžinskas, socia- kraščio redaktorius Gedvilas ir kiti. užstatus, iš kalėjimo jie paleistė, bet ismo.

rė žymus jėzuitas.

dieną žymus jėzuitas tėvas William 73 m. amžiaus gimęs jis buvo Ško- t jo tėvai buvo kilę iš Airijos. Pa- laiku tėvas Minealis buvo apie 12 lkeith parapijoje o nuo pereinų metų nenesio Craickhead palei Bothwell amuose. Kovo 20 dieną norėjo ap- vo draugus Holytowne išlipęs iš buso telį kuomet jį jį pagavo kitas auto- smarkiai sužeidė. Jį tuoj aplankė, iac iš Mossendo, kurs jam suteikė us šv. Sakramentus. Po to tėvas nugabentas Glasgovo ligoninėn. užilgo mirė. A. a. suteik jam, Vieš

XGarsus lietuvių daininkas Kipras Petrauskas pakviestas su gastrolėmis į Varšuvos Operą. Laikraščiai, rašo kad tą pakvietimą jis priėmė tik dar nenustatyta dainavimo laikas ir kuriose operose.

X Nemuno ledui suminkštėjus, pasitaikė nelaimių. Kaune ledu beeinant ar bevaziuo- jant iš vienos Nemuno pusės į antrą, keletą, kartu ledas neišlaikė. Vienus į vandenį įkri- tusius pasisekė išgelbėti, o pora ar trejetas žmo- nių nuskendo.

X Turkijos vyriausybė Angoroje išleido įsakymą, sulig kurio laikinai uždraudžiama lTurkijoje daryti moterų bei merginų gražu- ių kontestus, rinkti grožio karalienes. Vyriau- ybė aiškina, kad tokį patvarkymą išlei- dusi dėl to, kad tokie kontestai labai demora- lizuoja moteris. Tikrai doras ir sveikintinas sumanymas!

X Nuo 1 balandžio Lietuvoje įvedamos smar- kios pabaudos radio „zuikiams“. Ką sugaus be leidimo laikant lempinį radio aparatą, bus nubaustas 100 litų, o ką su kristaliniu— 25 litus.

X Kaune pasirodė naujas dienraštis „Naujos Žinios“. Laikraštis, atrodo, nepartinis, bet mažiukas. Kaštuoja tik 10 centų už numerį. Redaktoriumi pasirašo kaž koks V. Vebras. Abejotina, kad šis laikraštis ilgai išsilaikytų. X Italas Zangara, pasikesinęs ant prezidento Rooseveltto gyvybės ir pakovęs keletą žmonių kovo 20 dieną anksti rytą pasodintas į elektros mirties kėdę. Kolei nė vienas iš sužeistųjų nemirė, mirties bausmės negalėjo jam prita- kyti, bet kai mirė nuo žaizdų Čikagos majoras Čermakas, abejonės nebeliko.

X Šio mėnesio 17 dieną Glasgowe iš var- žytinių buvo pardavinėjami daiktai palikti t. amvajuose per pirmuosius šešius mėnesius pereitų metų. Tų daiktų buvo daug ir įvairių. Vien tik skėčių (umbrellų) 2,100, Keisčiausia, kad kaž-kas užsimiršo tramvajuje net siuva- mąją mašiną ir paskui jos neatsiėmė.

X Vienas danų žurnalistas M. Peter Messen. 34 m. amžiaus, keliančią pėščias apie visą žemės, kamuolį (pasaulį). Dabar jis atėję į Limoges Prancuzijoje. Jis pradėjo savo kelionę 1925 metais ir jau nukeliavo 27,962 angliškas my- lias. Jis eina vienplaukis, be kepurės, ir tik su korpėmis (sandals), apsiavęs. Jis jau spėjo sa- vo kelionėje nunešioti 144 poras kurpių, 14 švarkų (siutų) ir 17 lazdučių. Iš Limoges jis leisies tiesiai Peryžiu.

X Atlantic City mieste, Amerikoje, vienas žvejas su mažu savo laivėliu visuomet žvejo- davo po juras ir nekuomet mors ant juoko nė vieną žuvį nepagaudavo. Pradėta tyrinėti ta- priežastis. Kai kartą jis plaukė iš žvejybos patrolinis Amerikos pakraščių laivas jį sustab- dė ir pradėjo krėsti. Atrasta, kad laivelis plauk- damas prie krašto, prisirišęs ploną plieninę vielą, ką tai vandeny paskui save traukia. Ma- nyta, kad jis parsiveža pasigavęs didelę žuvį. Bet ištrankus sargai dideliai nustebo radę, vieton žuvies, prie vielutės galo pririštus ke- turis tam tikrus maišus, o juose kiekvienam po 12 butelių angliškos pirmos rūšies deg- tinės (Brandy). Manoma, kad viso 47 tokius maišus su degtine jis sužvejojo. Jis degtinę paimdavo toli nuo krašto jurose nuo šmugel- ninkų laivų.

X Paryžius, Iš Paryžiaus pabėgo į užsienius 3 bankininkai palikdami apie 9 mil. frankų deficito savo banke.

X Agen mieste, Prancuzijoje, nuteista mir- tin nukirsti galvą su giljotinu vienas pran- cuzas, Pierre Delafait, 30 m. amžiaus vyras. Jis išžudė visą savo šeimyną: motiną, žmoną, bobutę, dėdę ir dvi mažas savo dukteris. Viso 6 asmenis. Suareštuotas teisme papasakojo, kaip juos išžudė. Vienus koku tai kirstavu sukapojo, kitus peiliu nudarė, o trečius iš re- volverio nušovė. Laikė bylos teismo namus turėjo saugoti ginkluoti kareiviai ir policija, nes įpykę žmonės norėjo pagrobti jį iš kalėjimo ir lauke nulinėtiuoti (be teismo sprendimo nužudyti).

X Inverurie, Aberdeenshire, trys bedarbiai per paskutines tris savaites išžudė tris šimtus žiurkių. Už tai jie gavo iš miesto valdybos po 10/- dovanų.

X Dr. Paul Bartsch, vokiečių mokslininkas ir tyrinėtojas, atrado Atlantiko Vandenyne vieną vietą, kuri turi 44,000 pėdų, arba 9 mylias gylio! Pirmiau giliausia vieta jurose buvo skaitoma palei Celebes salą, tarp Ry- tinės Indijos ir Japonijos, turinti 34,416 pėdų gilumo. Ją atrado žuvusiojo per Didįjį Karą vokiečių kruizerio Emden kapitonas.

X Andersono Medicinos Kolegijos, Glas- gowe, biologijos profesoriumi paskirta moteris Cecilia Mactaggart. Tai pirma Škotijoje mo- teris profesorius.

KORESPONDENCIJOS.

Iš V a i n u t o (Tauragės)

Su samdiniais ukininkams tikras vargas. Jie nori didelių algų. O ukininkai negali su- gauti lituko už ukio gaminį. Daug ukininkų visai neimsią samdinių nes tie nesutinka, bent dalį algos imti ukio gaminiais.

—Jaučiama nedarbas nes ukininkai ma- žiau priima samdinių. Darbininkai skursta Buitis bloga.

—Pradėjo plisti slapta įgabenama ano- dija. Svaiginimasis eina it limpama liga. Pra- dėjo žmonės smarkiai gert. Kai kurie ūkinin- kai savo ukius pragėrė ir dar neatsigėrė. Kle- bonas prašo liautis bara bet žmonės apkurtę svaigalų pavergti.

—Susipratęs jaunimas buriasi į „Pavasari“ daro paskaitos blaivybės klausimu, nori pasi- priešinti plintančiai blogybei, užtai palaidieji ir tamsuoliai užsimerkia skandina jaunąsias jėgas svaigaluose, Liudna,

M o s s e n d. Pereitą sekmadienį į lietu- vių pamaldas susirinko veik pilna bažnyčia. Mat gavėnės laikas, o oras tą dieną pasitaikė gan gražus. Kryžiaus Keliai apvaikščiota taip, kaip Lietuvoje, su visomis giesmėmis ir mal- domis. Malonu buvo matyti, kaip jaunieji, Škotijoje gimę lietuviai, kartu su vyresniai- siais, giedodami vaikščiojo Kryžiaus Kelius. Kryžiaus Kelius pabaigus, kun. J. Petrauskis pasakė gražų pamokslą apie Iš- ganytojaus Kančią, ypač kaip Išganytojas mo- kino žmones kybdamas ant kryžiaus.

Koras į kartą per Kryžiaus Kelius ir pa- jaiminimą ypatingai gražiai pagiedojo. Tai nuo- pelnas koro vedėjas p. A. Bancevičiaus.

Protokolas.

Šk. L. K. Š. Kazimiero Parapijinės draugijos metinis suvažiavimas įvyko sekmadienį 19 kovo 4 val. po pietų Sąjungos svetainėje: Bellshill.

Suvažiavime delegatus prisijungė šie skyriai: Bellshill 15, Glasgow 9, Craignenk 4, Carfin 3, Burnbank 3, Holytown 2, Viewpark 2, Shotts 1, Hamilton 1, Mossend 1. Viso 42 delegatai nuo 10 skyrių. Be to dalyvavo 6 Centro nariai. Suvažiavimą atidarė gerb. kun. J. Petrauskis su malda už mirusius parapijos narius.

Patikrinus delegatus raštvedis perskaitė visų kuopų narius, kiek kuris per metus įmokėjo. Po tam buvo išduota atskaita, kiek buvo įplaukų ir išlaidų, kur ir kam buvo padarytos. Perskaičius pereito suvažiavimo protokolą, kas be pataisų priimta, išrinkta dienos valdyba pirmininkas J. Matulionis, raštvedis J. Javorskis.

Perskaičius visų kuopų nutarimus apkalbėta ir nutarta šie dalykai.

1) Carfino Grotoje pamaldos rengiamos kaip ir kitais metais.

2) Dėlei pamaldų Velykų rytą Glasgowe bus pasirupinta.

3) Nariai, kurie neįmokėjo nei pusės narinės mokesčio neturi teisės suvažiavime nei jokioje valdyboje dalyvauti.

3) Centro komitetas privalo rengti didesniose kolonijose koncertus su prakalboomis ir šeimyniškus vakarus parapijos naudai.

5) Kiekviena kuopa atskaitas privalo reguliariai kas 3 mėnesiai siųsti Centro raštvedžiui.

6) Dėlei pagerinimo kasos stovio nutarta rinkti Velykinę auką panašiai kaip yra daroma anglų. Tuo reikalu rūpinsis gerb. kun. J. Petrauskis. Surinktos aukos bus paskelbtos la kraštyje ar bažnyčiose per pamaldas perskaitytos.

7) Suvažiavimas išreiškia p-nui A. Bančevičiui, buvusiam Mossblown kolektoriui M. Ramanauskui, Bridgeton ir Stoneyburn moterims, kurios darbuojasi Parapijoje, padėkos žodį.

Po to Centro valdyba išrinkta sekančiai: pirmininkas J. Matulionis, 91 Main street, Bellshill, pirm. pag. M. Vaitkevičius, 18 Woodhall Avenue, Holytown, raštvedis J. Javorskis, 15 Glenburn Terrace, Carfin by Motherwell, Kas. kun. J. Petrauskis, The Presbytery, Mossend, Bellshill.

Komiteto nariai,

J. Bosas, Glasgow A. Šimanskis, Craignenk.

Revizoriai:

A. Karuža Mossend J. Kriščiūnas Carfin.

Kasos globėjai:

J. Martišius, Burnbank, Iz. Giedraitis, Glasgow.

Suvaž. v. m. užbaigtas 7 val 30 min. vakaro.

Suvažiavimo pirm. J. Matulionis raštvedis J. Javorskis.

Delegatų kelonėms išmokėta 5/7. Savo kelionės aukavę draugai šie asmenys: Glasgow B. Grakauskas, J. Bosas, Iz. Giedraitis, J. Vaitkevičius, J. Dailyde, J. Žyla, J. Davidson, J. Gužinskis ir A. Subataitis. Burnbank: J. Martišius, J. Liorentas ir B. Kubilskis. Shotts M. Zubackas, Holytown M. Vaitkevičius, J. Mekšutis, ir S. Kežekaitis, Carfin J. Javorskis, J. Kriščiūnas ir J. Žilinskas. Pirmininkas J. Matulionis savo kelionę išlaidas paaukavo draugai. Centro Komitetas vardan visos draugijos laimėjo.

Susirinkimai.

Craignenk. 26 kovo sekmadienį, 4 val. p.p. Sąjungos svetainėje Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus susirinkimas.

Mossend, 26 kovo, 3 val 30 m. Lietuvių Darbininkų svetainėje Parapijinės Draugijos Mossendo skyriaus susirinkimas, šaukia Centro Kemitetas.

Sumažino darbininkams atlyginimą.

Nuo kovo 13 d. Šiaulių ir Gubernijos geležink. stočių artelės darbininkams sumažintas atlyginimas. Prie artelės dirba apie 60 darbininkų ir jie uždirba per dieną po 5-6 litus. Darbininkai sumažinimu labai nepatenkinti, nes jiems tenka per parą dirbti po 12 ir daugiau valandų.

Gedimino ir Trakų pilių konservavimas.

Vilniaus spaudo rašo, kad nuo š. m. gegužės mėnesio prasidėsia Gedimino pilies Vilniuje ir Trakų pilies konservavimo darbai. Tie darbai užtruksią visą vasarą. Tuo tarpu rūpinasi gauti kreditų tiems darbams.

Pernai metais, kaip žinoma, irgi buvo panašūs konservavimo darbai daromi.

Redakcijos antrašas:

76 Main Street,

Bellshill, Lanarkshire,

Glasgow Lietuvių laidotuvių

reikalais prašomi kreipties į

M. McEvoy,

graborių ir laidotuvių rengėją

Vyriausias ofisas yra 256 Crown St.

Telefonas: South 1473.

Pagelbiniai ofisai yra šiose vietose:

681 Cuthcart Rd, S2 Telef: Queen's Park 1605

142 Stanley St, Kinning Park, Telef: South

1119.

Ofisai atdari dieną ir naktį

Patarnavimas skubus ir sąžiningas

JOSEPH POTTS IR CO

Hamilton Rd., Bellshill.

MOTORKARŲ ISNUOMOTOJŲ

IR LAIDOTUVIŲ RENGĖJAS.

Laidotuvėms turiu motorkarų arklinių.

Istaiga atdara dieną ir naktį.

Parduoda ir taiso motorkarius

ir motorinius dviračius.

Visi darbai atliekami gerai

preinamomis kainomis.

Telefonas Bellshill 6.

GLASGOW LIETUVIŲ

JOHN HUGHES

Graborius ir laidotuvių vedėjas.

Patarnauju laidotuvių

kuopuikiansia reikale.

Prašau atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti. Mano patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus.

Mano įstaigoje galėsite susikalbėti savo kalba. aš turiu lietuvių kuris visada patarnaus kuogeriansia.

Mano įsteigos

118 CROWN STREET, ir

112 GARNGAD ROAD.

TELEFONAS SOUTH 1304.

Jeit turite Laidotuvių

ir jumsis šiaip reikalinga auto

pasisamdyti kreipties

R. ir J. Sherry.

Jų įstaigos yra šiose vietose

178 Quarry St. Hamilton

45 Park St. Motherwell.

Shieldmuir St, Craignenk.

Mossend X. Mossend.

Prašome įstėmyti mūsų

staigų telefono numerius.

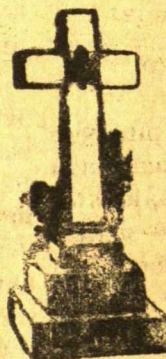
Hamilton 530, Motherwell 430

Craigneuko skyriui, Wishaw 2,

Mossendo skyriui, Bellshill 93.

JAMES KIRKLAND

PAMINKI DIRBĖJAS

Gražių stiprių m. giomis kainomis

Istaigos atdaros adienio vakar

Prašome įstėmyti telefonų numerius

Bellshill — 115

Motherwell — 96

DIRBTUVIŲ ADRESAI.

Airbles St, Motherwell

ir Bothwell Park Kapinėse Bellshill

Skyrius Airbles Kapinėse.

LIETUVIŠKA KEPTUVE.

Senausia visam kotlande

Kepa Lietuvišką duoną

Kas tik reikalauja pristatom visur

Rašykite: "Varpas", Bakery

31 Calder Road.

Mossend Bellhill